

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja po podi:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . K 40 —	celo leto naprej . . . . K 45 —
pol leta " " " 20 —	za Ameriko in vse druge dežele:
četr leta " " " 10 —	celo leto naprej . . . . K 50 —
na mesec " " " 3.50 —	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnštvo (spodaj, dvorišče levo). Knalova ulica št. 5, telefon št. 85.

Odpust treh najstarejših domobranskih letnikov.

Cesar je izdal 13. marca ta-le ukaz:
Ukazujem, da je poslati na dopust rojstvenim letnikom 1867, 1868 in 1869 pripadajoče osebi, ki so v črnovojniški službi ter v letih 1867, 1868, 1869 rojene pripadnike za črnovojniško službo obvezani korporacij ter one osebe teh rojstvenih letnikov, ki so vstopile potom prostovoljne asentacije v skupino vojsko, vojno mornarico ali domobranstvo za čas vojne, če same ne prisojijo, da jih obdrže še nadalje v aktivni službi. Izvzeti so gažisti v pokoju in v dispoziciji. Vse te osebe je odpustiti po sledenem redu:

1.) Pripadnike rojstvenega letnika 1867 pričenši s 15. marcem in najkasneje do konca maja 1918.

2.) Pripadnike rojstvenega letnika 1868 pričenši s 1. junijem in najkasneje do 15. septembra 1918.

3.) Pripadnike rojstvenega letnika 1869 pričenši s 16. septembrom in najkasneje do 31. decembra 1918.

Položaj v parlamentu.

Dunaj, 14. marca.

Črnovojniki. Včeraj je vlada že izjavila Jugoslovani in Čehom, da največ kar more dovoliti, je odpust letnika 1867 do 15. junija 1918, letnika 1868 pa do 31. decembra 1918. Ko so na to odgovorili eni in drugi, da to niti izdaleka ne zadostuje, je šel minister Czapp k cesarju. Le-ta je izjavil, da odpusti letnik 1867 do 31. maja, letnik 1868 do 15. septembra, letnik 1869 pa do 31. decembra 1918 in na to suksesivno nadaljne letnike (preko 42 let stare) v »okviru možnosti«. Ta izjava kaže, da je vlada govorila neresnicu, ko je rekla, da je njen prvi predlog »poslednja možnost«. Naravno, da se z vsemi temi koncesijami nobena prava ljudska stranka zadovoljiti ne more. Nemški socijalni demokrati so včeraj v brambnem odseku predložili zakonski načrt, ki pomeni popolno kapitulacijo poslanske zbornice pred vladom. Edino njenoro orožje (odklonitev znane s § 14 izdane naredbe) dajejo socialisti meniči tebiči in rok, pri tem pa hočejo uzakoniti odpustne termine za stare letnike. A kako? Termi naj stejejo od dne, ko se razglasiti novi zakon. Treba torej, da ga vspremme gospodska zbornica, da ga cesar sankcionira in da ga vlada razglasiti. Tem je odločitev v roki gospodov la Patti in c. kr. vlade! Vidi se, da je socialistična nemška stranka popolnoma v rokah g. Seizza. — Ko se je

danes o predlogu izvedelo, je zadel na splošen odpor. Popoldan se že čuje, da je pokopan. Vsaj je cesar sam skor več dal, kakor so zahtevali nemški socialisti! Opozicija ima že danes precej uspeha v prid starim črnovojnikom, ni pa dvoma, da doseže še več in sicer najbrž glede uporabe 18letnih fantov na bojišču in glede odpusta s C klasificiranih starih letnikov. Vsekako pa se bo držala načela, da na noben način ne da izroke orožja, ki ga ima v možnosti, da odkloni črnovojniško naredbo.

Nemške stranke skušajo odločitev v obrambnem odseku zavleči tako, da tam morda niti ne pride do glasovanja. Poročilo pride potem v zbornico po 20. t. m. Vsled tega je zelo verjetno, da bodo drugi teden še seje, ako ne pride ta čas do zadovoljivejših izjav vlad in vojaške uprave, ki bi omogočile opoziciji, da odgodi odločilni spopad v plenumu čez praznike.

Zanimivo in podučno je opazovati intrige, ki se pletejo okrog vojaškega vprašanja. Že več mesecov Jugoslovani v Čehi neprestano pritisnajo na odpust starejših letnikov, Nemci pa podpirajo vlado pri njenem odporu. Ko je 20. februarja vlada obljubila, da bo stvar parlamentu v rešitev predložena v štirih tednih, je imela v glavi tisti prideržek v tem zmislu, da itak pojde parlament tačas na počitnice. A Jugoslovanski klub na stvar ni pozabil. Že ko so grozili pred glasovanjem za proračunski provizorij parlament odgoditi, je dr. Korošec stavil nujno vprašanje na vladu, kako misli ona držati besedo, ki jo je dala oporbi, a ne le nej — stotisočim rodbinskih očetov in gospodarjev. V torkovi konferenci načelnikov strank so Jugoslovani in Čehi stvar znova spravili v razgovor. Ogorčenje vlada proti nemškemu poslancu Teufelnu, ki je v odstotnosti viteza Pogačnika odpovedal za torek napovedano sejo brambnega odseka. Vitez Pogačnik je že v petek sklical sejo za torek popoldne, a ker ni bil gotov, da pride pravočasno na Dunaj, je reklo namestniku Teufelu, naj on, če bi ravno nješča še ne bilo, vodi sejo. Teufel pa ni čakal, je li se Pogačnik vrne, ampak samolastno odpovedal sejo, češ, da mora v proračunski odsek. Proračunski odsek bi lahko zboroval tudi brez Teufela. Teufelu se seveda ne mudi, a stari črnovojniki naj čakajo. Ko se je vitez Pogačnik v torek zjutraj vrnil, je videl, da mu je Teufel sejo po-kvaril. Sklical jo je na to na sredo popoldan ob 4. Tačas je dr. Korošec imel vsed vabilo domobranskega ministra z njim razgovor. Domobranski minister je izjavil, da lahko obljubi, da odpuste letnik 1867 do 15. junija, letnik

1868 pa do 31. decembra 1918, letnika 1869, 1870, 1871 pa kasneje sucesivno. Dr. Korošec je izjavil, da se ne spušča z vojaško upravo v nikaka pogajanja. Kajti med nami in njo leži preveč krv. Nihče ni še poskusil dati zadoščenja. Jugoslovanski klub stoji na stališču, da se mora vse nad 42letne črnovojnine odpustiti.

Wolf tehen. Včeraj je poslanec Wolf pošteno izkupil. Kakor so nemški listi skrbno zamolčali, da je dr. Rybač poslanca Malika pred vsem parlamentom označil kot »Auskleiterja«, ki ni hotel dati častnega zadoščenja, in Malik seveda zopet ni reagiral, tako so zdaj zamolčali, da je Wolf dobil ne samo za ušnico, ampak tudi nekaj poštenih brč in je zetel po stopnicah kakor snop slame. Zaušnico mu je priskrbel poslanec Rydi, ko je Wolf grdo zmerjal Čehe. Wolf je bil ves bleč in prepaden in se je odpazil kakor politkužek.

Konference z ministrom predsednikom radi prehrane južnih dežel in oskrbe s senjem. Vsled nujnega vprašanja poslanca Jarcia je ministrski predsednik z zastopniki vojaških oblasti kakor tudi z načelnikom prehranjevalnega urada Paula domanes konferiral z Jugoslovani dr. Korošcem. Fonom in Jarcem. Naši poslanci so to pot nastopili jako ostro; očitali so vladu in absolutno nespodobnost. Poslanec Jarc je zlasti zahteval semenja, hrane za poljske delavce, ki opravljajo težka poljska dela, zlasti tudi mast, usnjne za čevlje itd. Poslanec Fon je sliškal strašne razmere na Goriškem, kjer ne more biti govora o setvi in saditvi, če ne bode semenja v najkrašem času tam. Zahteval je živine in sena za Gorisko, dalje, da se odpre meja napram okupiranim deželam, zahteval je dalje, da se da na razpolago avtomobilov radi aprovizacije. Sekcijski šef Paul se je lovil po raznih izgovorih in obetah, da transport živeža odslej pojde: večje skupine vračajočih se begunce lahko vzamejo seboj kolikor hočejo, posameznikom pa bodo glavarstva dala tozadne dovoljenja. Dr. Korošec je končno konstatiral, da današnje izjave vlade pač ne zadoščajo, vsled česar klub nujnega vprašanja umaknuti ne more. Zato je vlada naprosila, da se konferenca jutri zjutraj nadaljuje.

Parlament in dalmatinski poslanci. Zaman smo pričakovali dalmatinske poslance, ko je šlo za proračunsko glasovanje. Šest jih je manjkal, od kajih sta samo poslanec Čingrija in Biankin resno bolna. Aglej čudo potem, ko je prišlo do razprave o kongru in drugih manjših za-

devah, sta prišla poslanca Ivčevič in Perič na Dunaj!

Dunaj, 14. marca.

Poslanska zbornica je pričela danes z razpravo o poročilu brambnega odseka o zvišanju prejemkov moštva. Poročalec post. Leuthner je opozarjal, da so ostali prejemki moštva vso vojno enaki ter da vlada veliko nesoglasje med prejemki navadnih vojakov in nižjih častnikov. V zaledju se je moštvo črtala doklada za vojno pripravljenost, dočim se je zvišala za poročnika in nadomiročnika.

Domobraniški minister je opozarjal, da vso zvišanje prejemkov moštva dosegna v svojem učinku milijone in da celo razmeroma veliko zvišanje teh prejemkov moštva ne bi mnogo domalo. Na drugi strani res prejemki naših vojakov ne stojijo v nobenem razmerju s prejemki v drugih državah. Temu nasproti pa je ravno naša država storila največ za rodbine vojakov. Minister je govoril nadalje o razširjenju črnovojniške dolžnosti nad 43 do 50letne. Polemiziral je z izvajanjem poslanca Leuthnerja ter je trdil, da nikakor ni res, kar je izvajal poslanec Halter, da so vojaške asistence posebno strogo nastopajo proti nemškim narodom. Protestira proti temu, da se sploh misli, da bi vojaška uprava imela take namene. Sporočil je na to izdan cesarsko povelje o odpustu črnovojniških letnikov. Ti odpusti, če se bodo še razširili bodo imeli namen dvigniti narodno gospodarstvo, kar je zlasti treba, ker se bodo delu odtegnili ruski vojni vjetniki. Trdi, da se bo pošiljanje na dopust izvršilo v skladu z izmeno vjetnikov. Istočasno pa bo vojaška uprava potencirila one letnike, ki so najbližji odpuščenim letnikom iz fronte, ter jih bo uporabljala samo v etapi ali v zaledju. Tudi se je storilo vse, da se vrnejo za frontno službo nezmožni, ki stoje v službi v zaledju v svječine civilne službe. Superarbitracijsko postopanje se bo moral kar naistrežje v naibitnejši izvesti. Izjavil je nadalje, da se vlada ne more odpovedati militarizaciji obratv. Tozadne zakonske načrte bo v kratkem predložen parlamentu. Tudi se ni mogeče odpovedati številnim za črnovojniško službo brez orožja zmožnim, ker morajo ti nadomestiti pripadnike zadnjih letnikov, ki se odpuste. Poslanec dr. Benkoviču odgovarja, da se bodo smatrali vojni prostovoljci za enake črnovojniške obvezance. Sklenjeno je bilo, da se izvajanja domobranskega ministra natisnjo. Govorili so poslanci Nemeč, Poračnik, Knirsch, Gol, Forstner, Markhl ter ročevalec Leuthner.

Nato se je vršila razprava o izpremembi nekaterih določb rentnega davka in o vojnih dokladih k direktinu davkom za 1. 1918/19.

Finančni minister von Wimmer je opozarjal, da bo v bodočem veljajo že 8% obrestovanje za pridobitne družbe izvzeti zadruge, namesto dosedanjega 14% obrestovanja kot meja, pri kateri naj nastopi popolna 100% doklada. Glede rentnega davka smatra zvišanje vojne davke od 100 do 200% pri zastavnih listinah in podobnih vrednostih, pampirjajoča se vzdružne. Pri dohodninškem davku je prišel finančni odsek do zelo

kočljivih številk. Progresija se zviša od 100.000 K dohodkov. Tako bi prišli do najviših davkov, ki sploh eksistirajo na kontigentu. Vojne doklade veljajo za 1. 1918/19 ter se bo morala leta 1919, izvršiti nova revizija direktinov davkov. Tudi indirektne davke bo treba zvišati. Do konca aprila morajo biti te predloge končane, ker bo treba mesečno zopet stopiti pred javnost z novim vojnim posojilom.

Zakonski načrt je bil sprejet z nekaterimi izpremembami. — Prihodnja sezona jutri.

NEMŠKI SOCIJALNI DEMOKRATI IN ČRNOVOJNIŠKA SLUŽBA.

V pojasnilo izvajani našega dnevnika, ki so predlagali nemški socialisti v seji brambnega odseka dne 13. marca. Njih predlog pravi: § 1. Za črnovojniško službo so obvezani vsi moški državljani, sposobni za službo z orožjem, ki ne pridajajo skupini vojski ali domobrancu do pridržka leta, v katerem izpolnijo svoje 19. leto pa do konca leta, v katerem so izpolnili svoje 42. leto.

§ 2. Dolžnost za črnovojniško službo se konča tudi v vojni s koncem onega leta, v katerem je izpolnil obvezanec svoje 42. leto.

Cesarska naredba z dne 1. maja 1915 stopi iz veljave z dnem, ko dobi ta zakon svojo veljavno. Glede onih državljanov, ki se pritegnejo na podlagi te odredbe k črnovojniški službi se določi:

a) Oni državljani, ki so po tej rednobi zmožni za službo z orožjem in ki so rojeni pred 1. januarjem 1868 se morajo tekom enega meseca po uveljavljenju tega zakona.

b) Oni, ki so rojeni v letih 1868 do 1872. In leta 1900 se morajo odpustiti tekom 4 mesecov po uveljavljenju tega zakona.

c) Oni, ki so rojeni v letih 1873. do 1875. se odpuste en mesec po končani vojni, najkasneje pa tekmo enega leta, odkar je ta zakon stopil v veljavo.

d) Vsi oni državljani, ki niso zmožni za službo z orožjem, pa so bili kljub temu počlanjeni v črnovojniško službo, se morajo, če so bili rojeni pred 1. januarjem 1868 odpustiti tekmo enega meseca, sicer pa brez ozira na njih starost tekmo štirih mesecov.

V utemeljevanju tega predloga se nавaja, da obnovi § 1. pravno stanje, ki je obstajalo pred cesarsko naredbo z dne 1. januarja 1915. Obenem naj bo ta zakon avtentično interpretacija izraza »wehrfähige« besedami »zmožen za službo z orožjem«. Avtentično interpretacijo vsebuje tudi § 2., ker zadržuje vlada črnovojniške obvezance tudi po dopolnjenem letu, do katerega je črnovojniška dolžnost zakonito segala.

Manifestacijska shoda v nedeljo dne 17. t. m. v žalcu ob 3. popoldne, v Logatu ob 4. popoldne

mo takomimogrede, smatrajoč gačividno samo pierwszym prawdziwym poeta słowieńskim, dasi je Prešeren ne samo največji slovenski, marveč tudi eden največih slovenskih pesnikov v vobče, kakor to izrečno poudarja znani akademik Fedor Korš v znamenitem uvodu k svojemu ruskemu prevodu Prešernovih poezij.

Kot trojica najuglednejših slovenskih pisateljev so v »Przegląd označeni Ivan Cankar, Anton Ašker in Ksaver Meško. Knjizevno delovanje Ivana Cankarja, ki je »bez watpicnia (nesporočno) največji powieściopisarz współczesny słowieński, je orisano v kratkih, a jasnih in pravilnih potezah, navedena so tudi vsa glavna njegova dela, izvzemši seveda najnovejša. Anton Ašker je pisec »največji izmed pesnikov słowieńskich vobče, poet-bojevnik, organizator in glasnik idej v selenarodnih«, »njegove balade, romance in legende so polne filozofsko globalnih misli in refleksij. Meško Ksavcer, čigar »Slike in povesti« so »vzor realističnega beletrističnega slikanja, je očrtan kot »najbolj nežno čuteči letrist slovenski«.

Clanek »Jeden izmed največjih slovenskih politikov« se nanaša na pokojnega dr. Kreka, ki je bil, kakor pravi pisec, »jeden najbolj nadarenih in odličnih jugoslovenskih politikov«. Da bi pa bil dr. Krek »svoječasno v nemali meri pripomogel v družbi z dr. Kramafem k zasnovanju in popularizaciju

LISTEK.

Poljski glas o Slovencih.

Stiki Slovencev s Poljaki niso bili nikoli posebno tesni. Krivi tega niso toliko Slovenci, ki so vsikdar skušali čim najbolj poglobiti prijateljske zvezze in odnosje z vsemi slovenskimi narodi brez izjeme, kakor pred vsem Poljaki, ki so se v preteklosti pač vstopili svoje posebne politike razmeroma le malo zanimali za ostale Slovence. V zadnjem desetletju se je v tem oziru mnogo preokrenilo na bolje, in to v prvi vrsti po zaslugu onega ne baš številnega kroga, ki se je zbiral ok

= Hindenburg in Ludendorff o voj-
jem položaju. »Kölnische Volkszeitung«
poroča 14. t. m.: Ludendorff in Hinden-
burg sta pred majhnim krogom v veli-
kem glavnem stanu govorila o položa-
ju, pri čemur se je izrazil Hindenburg z
ozirom na vzhod takole: Obmnejne dr-
žave vise same zase v zraku. Treba jih
te priklopiti močno urejenim državnostim.
Taka državnost je predvsem ge-
ografsko Nemčijo. Morali smo skleniti
mir z deli, ki so se odtrgali od Rusije.
Ne moremo čakati, da se vsi ti deli zo-
pet združijo v veliko državo. Luden-
dorff je izvajal: Veseli bi bili, če bi se
nam ne bilo več treba brigati za Rusijo.
Vse trditve o dalekozrežnih načrtih so
nesmisel. Nastop nekaterih delov
vzhodnomskega brodovja pa zahteva
seveda pozornost. Na zapadu smo se-
daj napram sovražniku v premoci tako
kar se tiče moštva, materiala, bojnih
sil v zraku in plina. Naj sovražnik na-
pade, nam bo prav, in če nečo imeti mi-
ru, naj ima boj. Ta boj se seveda najsl-
neji v tej vojni. Z bojjo pomočjo si bo-
mo izsilili častni mir, ne mški mir in
ne mehkužni mir. Gleda revolucijo
v Rusiji se je izrazil Hindenburg: Pač
sem mislil, da bo izbruhnila revolucija
morda nekako takoj kakor leta 1905. Da
pa bo polom tako zgodovinsko veli-
kanski, nisem pričakoval in s tem tudi
nisem mogel računati. Danes stojimo pa
še pregleboko v dogodkih, da bi jih
mogli po vsej dalekozrežnosti poznati.
General Ludendorff je izvajal med dru-
gim, da se je izvršil nemški pohod v
Ukraino in polnem soglasju z odgovor-
nimi voditelji dežele in da je pač tudi
vprašanje prehrane igralo precejno
vlogo. Gospodarske udobnosti, ki jih
dobi Nemčija od Ukraine, pomenijo
razigranje sovražnega obroča. Gleda
Romunske je izvajal, da se tam že pri-
čenja demobilizacija. Vse to mogočno
razbremeni nemško vodstvo na
vzhodu. Gim. Hindenburg je omenil po-
tem naprej: Ne da bi se preveč hvalili,
smemo reči, da si je Francoska sama
izkopala grob. Francoski narod bo izkr-
avel. Gotovo spoštuje vojaško iz-
vezbanost francoskih vojakov in če bi
Francosci z svojimi vojnimi vjetniki ravnali
boli človeško, bi mogli imeti tudi
sočutje z zapeljanim narodom. Tako pa
nosi Francoska posledice svoje kri-
pode, posledice svoje brezmisne strasti
za našo nemško Alzacijo - Loreno in za
svojo nečimernost. Anglija je spremeno
porabila slabost Francoske za svoje
lastne namene. Posledice pa bodo osta-
le pri Francoski. K vojaškemu položaju
je omenil Ludendorff: Tudi v tem ozi-
ru ne vprašamo več, kje sovražnik na-
pada, ker bi mogli sami misliti na na-
pad. Ce pa bo sovražnik nas napadel,
nas bo našel pripravljene. Izrabili si bo-
mo za nas ugodni trenutek. Neprestano
ojačujemo svojo fronto. Neprestano
prihajajo divizije z vzhoda na zapad.
Jasno je, da te velikanske priprave ne
morejo biti izvršene tako hitro, kakor
morda mobilizacija iz domačih krajev.
So pač drugi pogoji vsled nezadostnih
galiskih in ogrskih železnic. Klub temu
imamo že danes številno premoč na ce-
li fronti na zapadu. Sovražnik ima mno-
go divizij pripravljenih za boj v rezervi
za angleško-francosko črto. Sovraž-
nik ima tudi veliko omrežje železnic, ki
mu olajšuje hitro ojačanje svojih mil-
ijonskih vojsk. Iz tega lahko razvidimo
veliko nalogo, ki nas čaka. Hindenburg
je končal z besedami: Klub temu nam
bo mogoče, če že mora biti, da zmago-
vito prestanemo tudi to preizkušnjo. Za-
dosti močni smo za ta boj. Dobojevali
ga bomo, ker sicer ni misliti na mrt.

= Vstaja na Irskem. Bern, 14.
marca. (Kor. urad.) »Daily News« po-
ročajo iz Irse: Vsa grofija Clare je
vojaško zaprti. Samo kdor ima voja-
ško dovoljenje, sme skozi zaporo. Br-
zovarni, telefonski in poštni promet ter
lokalno časopisje stope pod strogo cen-
zuro. Dne 3. marca se je vršil poskusni
alarm. Vse važnejše točke v grofiji so
bile zasedene. Dohod je bil dovoljen
samoz dovolili irske republike.

= Italijanska škandalozna afera v
Washingtonu. Italijanski listi poročajo o
resnem škandalu, v katerem je zape-
ten diplomatski zastopnik Italije v
Washingtonu. Senator Marconi je že
pred meseci zahteval strogo preiskavo
proti komisijam, katerim je poverjen
nakup volnove materiala v Ameriki in
proti diplomatskemu zastopniku Italije v
Washingtonu. Ameriško časopisje je
polno podrobnosti o škandalu. Sonminio
je odredil preiskavo in izrekel nezaupanje
italijanskemu poslaniku v Washingtonu.

**Za deklaracijo in za politiko Ju-
goslovanskega kluba.**

Za majnško deklaracijo in politiko
Jugoslovanskega kluba se je nadalje iz-
reklo še 281 železničarjev proge Je-
senice - Lesce, ki so nabrali 82 K
za Krekov spomenik.

Slovenska Bistrica za de-
klaracijo. V Slovenski Bistrici je
podpisalo 203 zavednih Slovencev in
Sloven sledoč o izjavo: Podpisujemo,
da želimo takojšen mir, kateri pa mo-
že prinesi vsem malim narodom popol-

no zadoščenje in enakopravnost. —
Strašnih posledic te grozne vojske pa
se bomo rešili le tedaj, če nas ne bodo
več izrabljali tuji: zato zahtevamo
svobodno Jugoslovansko državo, pod
slavnim habsburškim šezdom. — Našim
jugoslovanskim poslancem iz-
ražamo popolno zaupanje in jim kliče-
mo: neustrašeno naprej za pravico
zatiran! —

Slovensko ženstvo za deklaracijo.

Žene in dekleta občine Rob,
okraj Kočevje, se pridružujemo
izjavam za jugoslovansko deklaracijo.
Samostojnost in popolna neodvisnost od
nasilnih tujev so zahteve, katerih iz-
polnitev nam prinese lepo bodočnost.
— Pričakovanje boljših dneh nam je ute-
ha v težkih urah vojnega trpljenja in
narodnega zapostavljanja ter kriči-
nosti. — Jugoslovanskemu klubu izre-
kamo hvaležnost in zaupanje, zelenč sre-
če in uspeha pri težkem delu. — Sledijo
podpis.

Tudi me žene in dekleta iz vasi
Bače ob Baškem jezeru pri Be-
ljaku, občina Bekštanj, se z drugimi
Slovenkami navdušeno pridružujemo
majnški deklaraciji za Jugoslavijo. —
Sledi 67 podpisov.

Zavedne slovenske žene in dekleta
ot sine Sinji vrh ob Kolpi se z
načrtev veseljem in navdušenjem pri-
držujejo Jugoslovansko deklaracijo ter
izrekajo Jugoslovanskemu klubu popol-
no zaupanje. — 130 podpisov.

Podpisane žene in dekleta iz Se-
žane izjavljamo, da z navdušenjem po-
zdravljamo deklaracijo z dne 30. maj-
nika 1917, njena udejstvitev je naš naj-
višji ideal, rotimo naš Jugoslovanski
klub, naj bo trden, neomahljiv in tež-
kem boju za našo svobodo, naj se ne
zgane ob butanju valov sovražnega
morja, trden naj ostane, kakor je trdna
naša kraška skala in takrat, oj takrat,
bomo ginejše objemale me Kraševe
svoje jugoslovanske sestrice, ker pod
streho bomo hiše ene. Slava dr. Krek-
vemu spominu! Izdajalcem pa zaničevanje! — 331 podpisov.

Vesti iz primorskih dežel.

Imenovanje v sodni službi. Za do-
želnosodsnega svetnika sta imenovana
okrajna sodnika Just Dietz v Tol-
minu in Fran Vidmar v Bočnu; oba
staneta na svojih sedanjih službenih
mestih.

Novi pristaniški admiral v Pulju.
Za novega pristaniškega admiralja v
Pulu namesto admiralja Fiedlerja je
imenovan contreadmiral Cicoli.

Izpitni za pomorske streinike se bo-
dr vrsli pri pomorski oblasti v Trstu
v času od 16. do 25. maja t. l. Prošnje
do 8. aprila na omenjeno oblast.

Zadruga »Svoi dom« v Gorici. Čla-
nu zaruge »Svoj dom« v Gorici odvo-
zjava član načelstva za svojo osebo, da
načelstvo ne more delovati, dokler se ne
povrne v Gorico zadostno število čla-
nov, ki so sedaj razkroviljeni po raznih
deželah monarhije. Na morebitna vpra-
šanja odgovarja in vplačila na račun
zadruge sprejema t. č. tainik Miha Bi-
žjak v stanju sedaj v Zagrebu, Petro-
vici ulica broj 22.

Razpisano je mesto nočnega eks-
pedienta v Pomjanu v Koparskem po-
litičnem okraju. Prošnje, tekom treh
tednov na počitno ravnatelstvo.

Preki sod v Dalmaciji. Uradna
»Smotra dalmatinska« javlja: Spor-
azumno s pravosodnim ministritvom te-
odredil notranji minister z odlokom 7.
marta 1917, na temelju § 430 kaz post.
preki sod za sodne okraje Budua, Er-
cegovina. Kotor in Perast ter za davne
občine Strmica, Klavno, Oton, Radilje-
va in Padene in za občine sodnega
okraja Knin in to za hudoletstvo raz-
bojništva v smislu § 190-195 k. z.

Zadavil nezakonsko dete. Pred par-
dnevi se je vršila v Solini norovna raz-
prava proti Mati Giljanoviču iz Labina,
ki je zadavil nezakonsko dete, katero te-
povila njegova rojakinja Kata Žena
Karamušiča, vsled občevanja z
njim. Obsojen je na 3 leta težke ječe.

Trgovine z vinom in žganjem na
debelo je pričel v Kandiji pri Novem
mestu gospod Josip Možetič iz Pr-
vacine. Trvdka je bila 2. t. m. vpisana
pri trgovski sodniji v Novem mestu.

Novi odbor „Slov. Matic“.

Ljubljana, 14. marca.

Danes ob 6. zvečer se je sestal novo
izvoljeni odbor »Slovenske Matice«, da
se konstituira. Dosedanji podpredsed-
nik vitez Graselj je otvoril sejo ter
konstatiral, da so vsi izvoljeni odborniki
izvoliti spreheli ter je pozval profesorja
Pleteršnika, da kot najstarejši
odbornik prevzame predsedstvo. Vrš-
lja se je na to volil predsednika Izvo-
ljeni je bil s 24 glasovi župan dr. Ivan
Tavčar. 1. glas je bil oddan za pro-
fesorja Ilešiča.

Predsednik dr. Ivan Tavčar se za-
hvaljuje za izkazano mu zaupanje, ter
poudarja, da si je svet težavne in od-
govorne naloge, ki jo prevzema. Utki-
nja se želi odbora, da stopi na celo Ma-
tice, dokler ne bo izvršeno važno in de-
lektoško delo nene reorganizacije.
Poudarja pa že vnaprej, da smatra svojo
funkcijo kot absolutno provizorično.
Treba bo smotrenega in složnega delo-
vanja na vseh, da dosežemo cilj, ki
mo si ga stavili, da obnovimo in no-
mladimo »Slovensko Matico«. Tembolj
je obzalovati, da se je z neokusnim na-
radom, ki ga je prioblikoval »Jugoslovanc«,
skovalo že od vsega začetka motiti to
našo skupno delo. Ko prevzemam pred-
sedništvo ne morem molče preiti preko
toga, kar se je zgodilo po krvi kran-
ske doživljave vede našemu prvemu kul-

turnemu društvu. Poudarjam: razput-
»Slovenske Matice« je bil neosno-
van in vlaže proti »Slovenski Matici«.
Zavojlo Matico je po krivici trpel tudi
njen bivši zaslužni predsednik dr. Fran
Ilešič, katerega narod ne bo pozabil.
Tudi mi smo dolžni, da mu izkažemo
svoje zaupanje in mu kot mučeniku za
naša kulturna stremila damo zado-
ščenje. Priznali bodoemo s tem tudi nje-
govu zasluge za pravocit »Slovenske Matice«.
Dr. Ilešič je vreden, da ga šte-
je naše prvo kulturno društvo med one
može, ki jima daje za vedno častno me-
sto v svoji sredini. Izjavljam, da bom
svojetasto odboru priporočal, da pred-
lagamo bodočemu občnemu zboru naj-
izvoli prof. dr. Frana Ilešiča za svojega častnega člena.
(Splošno odobrivanje)

Predsednik se na to suminja že
ostalih odbornikov in sotrudnikov »Slo-
venske Matice«, ki so bili kričeno pre-
ganjeni ter predlagata, da se izreče do-
sedanjemu podpredsedniku vitezu
Graselju pri odhodu iz odbora »Slo-
venske Matice« pismena zahtava.

Vrši se na to volilte ostalih dru-
žvenih funkcionarjev. Odbornik prof.
Breznik predlaga za prvega podpred-
sednika dr. Pavla Grošlja, za dru-
gega podpredsednika dr. Janka Slep-
ingerja in za blazinaka prof. Fr.
Jerana. Vladni svetnik Detela je
predlagal za prvega podpredsednika
prof. Grafenauerja. Izvoljeni so
bili prof. Grošelj, dr. Slepinger
in prof. Jeran. Za klinični sta bila
izvoljena vladni svetnik Detela in
vladni svetnik Senekovič.

Odbor je na to sestavil slednje od-
seke: 1. Knjižni odsek za le-
novo: načelnik Oton Zupančič.
2. Knjižni odsek za zgodovino:
načelnik Žmavec. Člani: Jos. Breznik, Melik,
Pestotnik, Pleteršnik. Seidl; b) podod-
sek za narodnost: načelnik Mantuani.
3. Knjižni odsek za literarno:
načelnik Štefanec. Člani: A. Breznik,
Debevec, Jakovč. Govekar, Finžgar, Krajev.
4. Odsek za snem-
mbo pravil: Člani: Jos. Breznik, Debelj, Dimnik, Govekar, Jeran, Šubic.
5. Odsek za sre-
membo pravil: Člani: Jos. Breznik, Detela, Krajev, Kramer, Melik, Ravnhar, Tavčar. Žan ter načelniki
ostalih odsekov.

Sledila so na to tajnikova poročila.
Sklenjena o udeležbi »Slovenske Matice«
na Preradovici slavnosti v Zagrebu je bilo
odločeno, ker je došlo ob-
vestilo, da je slavnost nepravljena.

S poslovom na krenko skupno delo
za »Slovensko Matico« je predsednik
zaključil prvo sejo novega odbora.
Sledila so na to tajnikova poročila.
Slovenske Matice na Preradovici slavnosti v Zagrebu je bilo odločeno, ker je došlo ob-
vestilo, da je slavnost nepravljena.
Ostala poročila so bila izročena
posameznim odsekom v razpravo.
Sledila so na to tajnikova poročila.
Radi detomora je bila aretirana neka
23letna posestnica v Gor. Gorjauh pri Radovljici. Mož je v ruskem vjetništvu.
13 komodov prekjenega mesa, vred-
nega 300 kron, je pustil neki neznan človek
na križišču ceste Trzin - Ljubljana, ko-
ta ga ustavila dva moža iz Mengša, katerima
se je zdel sumljiv. Pustil je tam meso in
zbežal.

45 kilogramov usnja ukradenega. Iz
tovarne tvrdke Kozina in tov. v Tržiču je
bilo ukradeno okoli 45 kg usnja v vrednosti
1440 K.

Okoli 100 kg medu so odnesli sladkome-
si iz čebelinakov v Bitnjah, ki so last
Antona Žnidaršiča iz Ilirske Bistrike.

Vojaska patrona v peči. Brzovojni
paznik Havres se je grel doma v Št. Peteru na Krasu pri peči. Nenadno je eksplodiralo
neko v peči in Havres ima dva prsta
na levri roki hudo poškodovan. Med
premog je bila zlažna patrona.

Vojaska patrona v otroških rokah. V
Selu se je igral devetletni delavček sin
Stanko Makovec z vojsko patrono. Patrono
je nabil, da je končno eksplodiral in
je deček težko poškodovan na obeh rokah
in po obrazu.

Za vozom je tekel v Zgornji Dobravi
šestletni Alojzij Osredkar. Hotel je skočil
na voz, pri tem pa prisel z nogo v kolo, ki
mu je odtrgal v kolenu.

Umrla je v Trbovljah v visoki starosti
v zgodnji dobi. Počitki v hotelu Št. Peter
na Krasu pri peči. Vzdušni vagon, ki je
postavil na obočje ob poti, je bil na neko
čas zavorjen na poti.

Prosi se tisto osebo, katera je našla
v petek pronoči, to je dne 8. marca, na glav-
nem kolodvoru v Ljubljani denarnico s 60
kronami in kartu do Kresnici ter en listek
od oblek, na sporoči Mariji Pavliha.
Zapodje pri Hotiču, pošta Vače pri Litiji.

Izgubila je revna vdova 66 krom de-
narija na poti do Balkana do kavarne
Kraš, Škofja ulica. Pošteni najdljitev naj
proti nagradi v upravnemu našega
člena — Neka druga reva je izgubila od
cerkve sv. Jožefa do Tržaške ceste Št. 27<br

